Skolinspektionen

Huvudman

Freinetskolan Tallbacken AB

Beslut

Datum 2026-11-13
Dnr SI 2026:3078

Ärendet

Tillsyn av Freinetskolan Tallbacken i Ljusdals kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 3 juni 2026.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har den 3 juni 2026 beslutat att förelägga Freinetskolan Tallbacken AB i Ljusdals kommun att senast den 16 oktober 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande ordningsregler, skriftlig rutin för mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, kränkande behandling samt disciplinära åtgärder.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Freinetskolan Tallbacken AB har följt föreläggandet den 3 juni 2026 och om då konstaterade brister rörande skriftlig rutin för mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, disciplinära åtgärder samt plan mot kränkande behandling har avhjälpts.

Mot bakgrund av de lagändringar som framgår av SFS 2026:1198 och som trädde kraft den 1 augusti 2026 kommer uppföljningen av tillsynsområdet ordningsregler och delar av tillsynsområdet kränkande behandling att utgå. Upplysningsvis vill Skolinspektionen lyfta fram vikten av att huvudmannen tillämpar den nya lagstiftningen som gäller på området.

Motivering av beslutet

Skriftlig rutin för mobiltelefoner, disciplinära åtgärder och plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner som rektorn fattat beslut om. Skolinspektionen har mottagit skolans skriftliga rutiner för mobilfri dag. I rutinerna finns tydliggöranden för hur insamling, förvaring och återlämning ska ske i olika stadier och situationer.

Vidare framgår att skolan använder ett formulär vid beslut om avstängning. Av formuläret framgår att både elever och vårdnadshavare blir underrättade om det fullständiga innehållet i beslutet. Underrättelsen anger även information om hur ett överklagande går till. Rektor har mellan den 3 juni och den 9 oktober 2026 inte fattat något sådant beslut.

Av redovisningen framgår också att huvudmannen har upprättat en elevhälsoplan som innefattar rutiner och arbetsgång för att förebygga och motverka kränkande behandling. I planen redogör huvudmannen för genomförda åtgärder i det förebyggande arbetet mot kränkande behandling under läsåret 25/26 och planerade åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling för läsår 26/27.

Rättslig reglering

Skriftlig rutin om mobiltelefoner

Av 5 kap. 4 d § skollagen (2010:800)[1] framkommer att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4, 4 b och 4 c §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Disciplinära åtgärder

I 5 kap. 14 § och 28 kap. 9 § skollagen finns bestämmelser om beslut om avstängning och om överklagande av sådant beslut.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att en enskild huvudman i ärenden enligt skollagen som avser myndighetsutövning mot någon enskild ska tillämpa vissa bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900), däribland 33 §§ förvaltningslagen om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till.

Plan mot kränkande behandling

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

[1] Bestämmelserna kring mobiltelefoner i grundskolan har nya lydelser sedan den 1 augusti 2026 genom lag SFS 2026:1198. Förändringarna innebär bland annat att det nu stadgas i lag att elevers mobiltelefoner ska samlas in vid dagens början. Kravet på att det ska finnas skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner kvarstår dock, även om bestämmelsen flyttats från 5 kap. 4 e § skollagen till 5 kap. 4 d § skollagen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande och att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom dessa områden.

Ordningsregler samt anmäla och utreda kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade i beslut den 3 juni 2026 huvudmannen att se till att vidta åtgärder utifrån brister kring skolans ordningsregler och skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder vid förekomst av kränkande behandling, föreläggandepunkt 1, 4 och 6.

Rättslig reglering

Riksdagen beslutade den 3 juni 2026 om en ändring av skollagens bestämmelser om ordningsregler i 5 kap. 5 § skollagen och skyldigheten att anmäla kränkande behandling i 6 kap. 10 § skollagen (se prop. 2025/26:193, bet. 2025/26:UbU22, rskr. 2025/26:308). Lagändringen trädde i kraft den 1 augusti 2026 utan övergångsbestämmelser. Lagändringen innebär att termen ordningsregler byts mot termen skolregler samt att personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling till rektorn ändrats till en skyldighet att informera rektorn om sådan behandling. Skyldigheten att informera rektorn, utreda och vidta åtgärder vid kränkande behandling begränsas till vissa situationer och gäller om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling. Av 1 kap. 1 § tredje stycket regeringsformen och 5 § första stycket förvaltningslagen följer att en myndighet endast får vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen (den s.k. legalitetsprincipen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att myndighetens föreläggande avseende ordningsregler och skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder vid förekomst av kränkande behandling inte har stöd i de nya bestämmelserna i skollagen. Legalitetsprincipen innebär att förelägganden ska ha stöd i gällande bestämmelser, inte bara när beslutet med föreläggandet meddelas utan under hela den tid som föreläggandet löper, det vill säga fram till redovisningstidpunkten. Skolinspektionen prövar därför inte om Freinetskolan Tallbacken AB har följt myndighetens föreläggande i dessa delar.

På Skolinspektionens vägnar

X Ellen Kalman

Beslutsfattare
Signerat av: Ellen Kalman

X Pia Almarlind

Föredragande
Signerat av: Pia Almarlind

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Oskar Holst medverkat.